

NOTA VAN TOELICHTING

Algemene toelichting

Op 26 april 2007 is de Sanctieverordening 2006 (AB 2007 no. 24) in werking getreden. Op grond van deze landsverordening kunnen ter voldoening aan een verdrag of een internationaal besluit, tot de naleving waarvan Aruba gehouden is en die voor ingezetenen een beperking, verbod of de oplegging van een last inhouden, bij landsbesluit, houdende algemene maatregelen, regels worden gesteld. Een dergelijk landsbesluit wordt in artikel 1 van de Sanctieverordening 2006 aangeduid met de term “sanctiebesluit”. Hetzelfde artikel omschrijft het begrip “internationaal besluit” als een besluit van een orgaan van een volkenrechtelijke organisatie, dan wel een internationale afspraak strekkende tot de handhaving of het herstel van de internationale vrede en veiligheid of de bevordering of het herstel van de internationale rechtsorde, dan wel bestrijding van terrorisme. Van deze bepaling wordt door middel van het onderhavige landsbesluit gebruik gemaakt om bevroeringsmaatregelen te treffen ten aanzien van eventueel in Aruba aanwezige fondsen en andere vermogensbestanddelen van personen en entiteiten die zich bezig houden met terroristische activiteiten en/of de financiering van deze activiteiten. In dit kader behoeven twee resoluties van de VN Veiligheidsraad bijzondere bespreking, namelijk Resolutie 1267 (1999) en Resolutie 1373 (2001).

Resolutie 1267 (1999) schrijft de bevroering zonder uitstel voor van de fondsen of andere vermogensbestanddelen – “funds or other assets” – die behoren aan of gecontroleerd worden door de terreurorganisatie Al Qaeda, de Taliban, Osama bin Laden, of personen en entiteiten die met hen geassocieerd worden, zoals aangewezen door het VN Al Qaeda en

Taliban Sancties Comité (hierna te noemen: het Sanctiecomité). Een zodanige bevrozing dient te geschieden zonder dat de betrokken personen of entiteiten vooraf daarvan op de hoogte worden gesteld. Het VN Al Qaeda en Taliban Sancties Comité is ingesteld door Resolutie 1267 (1999) als de verantwoordelijke autoriteit voor de aanwijzing van de personen en entiteiten waarvan de fondsen en andere vermogensbestanddelen bevroren dienen te worden onder de werking van Resolutie 1267 (1999) en de daarop voortbouwende resoluties van de VN Veiligheidsraad (namelijk 1333 (2000), 1363 (2001), 1390 (2002), 1455 (2003), 1526 (2004), 1373 (2001) en 1452 (2002)).

Resolutie 1373 (2001) is in feite het directe gevolg van de terroristische aanslagen van 11 september 2001 in de Verenigde Staten door Al Qaeda. Deze resolutie schrijft (onder meer) de bevrozing zonder uitstel voor van de gelden, andere financiële bezittingen of economische middelen van:

- a. personen die terroristische daden plegen, pogen te plegen of die deelnemen bij het plegen van terroristische daden of daarbij behulpzaam zijn;
- b. entiteiten die behoren tot of direct of indirect gecontroleerd worden door personen die terroristische daden plegen, pogen te plegen of die deelnemen bij het plegen van terroristische daden of daarbij behulpzaam zijn;
- c. personen en entiteiten die ten behoeve of in opdracht van de personen of entiteiten, bedoeld in a of b, optreden.

Het werkgebied van deze resolutie is derhalve ruimer dan die van 1267 (1999) die immers beperkt is tot de personen en entiteiten die deel uitmaken van of verbonden zijn aan de Taliban en/of Al Qaeda. De aanwijzing van de personen en entiteiten wordt aan de lidstaten zelf overgelaten. Resolutie 1373 (2001) legt een sterke nadruk op effectieve internationale samenwerking door middel van een verplichting aan de lidstaten om de door andere lidstaten genomen bevrozingsmaatregelen na

te gaan en desgewenst zelf over te gaan tot het treffen van bevroeringsmaatregelen jegens de personen en entiteiten in kwestie. Indien een specifieke mededeling is verzonden en de ontvangende lidstaat, met inachtneming van de toepasselijke juridische beginselen, ervan overtuigd is dat de verzochte aanwijzing van de persoon of entiteit een redelijke basis heeft om aan te nemen dat de persoon of entiteit in kwestie een terrorist of een financierder van terrorisme of terroristische organisatie is, dient die lidstaat zeker te stellen dat de fondsen of andere vermogensbestanddelen zonder uitstel bevroren worden. Daarnaast verplicht Resolutie 1373 (2001) de lidstaten om hun onderdanen en alle andere personen en entiteiten op hun grondgebied te verbieden om gelden, andere financiële bezittingen of economische middelen, dan wel financiële of andere gerelateerde diensten, direct of indirect beschikbaar te stellen ten behoeve van de personen en organisaties die terroristische misdrijven plegen, pogen te plegen of daaraan deelnemen.

Aangezien deze VN-resoluties ook voor Aruba gelding hebben, dienen ook in Aruba aanwezige tegoeden en andere bezittingen van de hierboven bedoelde personen en entiteiten te worden bevroren. Daarvoor diende echter eerst een adequaat wettelijk kader te worden geschapen. Dit is geschied met de totstandkoming en inwerkingtreding van de bovengenoemde Sanctieverordening 2006. In verband hiermee dient ook te worden gewezen op Speciale Aanbeveling III van de Financial Action Task Force (FATF). Deze tegen terrorismefinanciering gerichte aanbeveling verzoekt de leden van de FATF – waarvan Aruba via het Koninkrijk er één van is - om maatregelen te treffen waardoor zonder uitstel gelden of andere vermogensbestanddelen van terroristen, financierders van terrorisme en terroristische organisaties overeenkomstig de VN-resoluties terzake van de voorkoming en bestrijding van terrorisme en terroristische activiteiten, bevroren kunnen worden.

Het onderhavige landsbesluit, houdende algemene maatregelen, strekt tot uitvoering van de bovenvermelde VN-resoluties en Speciale

Aanbeveling III van de FATF. De kern ervan wordt gevormd door de zogenaamde bevroeringslijsten van personen en organisaties waarvan op grond van bepaalde indicaties is komen vast te staan dat zij zich inlaten met terrorisme en terrorismefinanciering. Vermelding op een bevroeringslijst leidt ertoe dat in Aruba aanwezige fondsen of andere vermogensbestanddelen van deze personen of entiteiten bevroren worden. Onder bevroren wordt verstaan een verbod tot overmaking, omzetting, verplaatsing of terbeschikkingstelling van die fondsen en vermogensbestanddelen. In Aruba werkzame personen of instellingen dienen erop toe te zien dat zij geen werkzaamheden verrichten of diensten verlenen die ertoe leiden dat de fondsen en vermogensbestanddelen overgemaakt, omgezet, verplaatst of ter beschikking wordt gesteld aan of ten behoeve van de aangewezen personen. Daarbij kan het gaan om zowel fondsen of vermogensbestanddelen die zich bij een dienstverlener bevinden of door de zorg van een dienstverlener worden gehouden (bijvoorbeeld een saldo op een bankrekening of waardevolle objecten in een bankkluis), als om vermogensbestanddelen die zich bij een aangewezen persoon zelf of bij een derde bevinden (bijvoorbeeld een huis of een kantoorpand). In het laatste geval dienen dienstverleners zich te onthouden van dienstverlening ten aanzien van deze fondsen en vermogensbestanddelen die ertoe leiden of kunnen leiden dat zij overgemaakt, omgezet, verplaatst of ter beschikking wordt gesteld aan of ten behoeve van de aangewezen personen. Hiermee richt de bevroeringsmaatregel zich tot een ieder en is zijn werking dus niet beperkt tot dienstverleners in de zin van het onderhavige landsbesluit. Bevroering houdt in feite in dat de rechthebbende de beschikkingsbevoegdheid (maar niet het eigendom) verliest over zijn fondsen of andere vermogensbestanddelen. Ten aanzien van bevroren fondsen en vermogensbestanddelen kunnen dan ook geen rechtshandelingen worden verricht waardoor zij uitgesloten worden van het rechtsverkeer.

Er zijn twee bevrozingslijsten. De eerste is de geconsolideerde lijst van personen en entiteiten die verbonden zijn aan de terreurorganisatie Al Qaeda en de Taliban. Deze lijst is opgesteld door het Sanctiecomité dat tevens zorg draagt voor aanpassing voor zover noodzakelijk van deze lijst. Uit oogpunt van efficiency is in het onderhavige landsbesluit gekozen voor een directe verwijzing naar deze reeds bestaande en voortdurend bijgehouden lijst die bovendien door de overgrote meerderheid van de VN-lidstaten gevolgd wordt. De andere lijst is een door de minister, belast met justitiële aangelegenheden (hierna te noemen de Minister), opgestelde lijst van personen en entiteiten, niet zijnde die welke reeds aangewezen zijn krachtens de VN-resolutie 1267 (1999) en de daarop voortbouwende resoluties, waarvan hetzij hier te lande, hetzij daarbuiten is vastgesteld dat zij zich inlaten met terroristische activiteiten of terrorismefinanciering. Deze lijst is gebaseerd op de VN-resolutie 1373 (2001). In de toelichting op artikel 2 zal hier verder op worden ingegaan.

Artikelsgewijze toelichting

Ad artikel 1

Het eerste lid van dit artikel bevat de voor de toepassing van het onderhavige landsbesluit noodzakelijke begripsbepalingen. Het begrip “bevrozen” is hierboven reeds aan de orde geweest. Het is ontleend aan de zogenaamde “Interpretative Note” van de FATF bij diens Speciale Aanbeveling III. Die aanbeveling heeft betrekking op de bevrozing en inbeslagname van gelden of andere vermogensobjecten van terroristen, financiers van terrorisme en terroristische organisaties die als zodanig zijn aangeduid krachtens de VN-resoluties ter voorkoming en bestrijding van terrorisme en terroristische activiteiten. Door het te omschrijven als een verbod op overmaking, omzetting, verplaatsing of terbeschikkingstelling, worden alle handelingen bestreken die kunnen leiden tot of

terbeschikkingstelling van fondsen en andere vermogensbestanddelen (bijvoorbeeld door middel van overboeking van gelden naar een buitenlandse rekening) aan de aangewezen personen of entiteiten of de met hen gerelateerde personen of entiteiten, dan wel tot de wijziging in de rechtstoestand van die fondsen en andere vermogensbestanddelen (bijvoorbeeld door middel van overdracht).

Ook het begrip “bevriezingslijsten” is hierboven reeds kort ter sprake gekomen; in de toelichting op artikel 2 zal hier verder op in worden gegaan. Het begrip “aangewezen persoon” heeft betrekking op een natuurlijke persoon, rechtspersoon en entiteiten die vermeld staan op één van de bevriezingslijsten. Daarbij geldt het deelbegrip “entiteit” als een restbegrip voor andere mogelijke samenwerkingsverbanden en organisaties zoals doelvermogens en trusts.

Het begrip “fondsen of andere vermogensbestanddelen” is gebaseerd op het begrip “funds or other assets” dat in de FATF Methodologie 2004 wordt gehanteerd voor de toepassing van Speciale Aanbeveling III. Dit luidt: “financiële bezittingen en eigendom van elke aard, stoffelijk of niet stoffelijk en roerend of onroerend, hoe dan ook verkregen, alsmede juridische documenten of instrumenten in welke vorm dan ook, met inbegrip van elektronische of digitale bewijsstukken van zulke “funds or other assets”, met inbegrip van (maar niet beperkt tot) bancaire kredietbrieven, traveller’s cheques, bankcheques, aandelen, effecten, obligaties, geldwissels en kredietbrieven, en elke rente, dividend of andere opbrengst verkregen uit of voortgebracht door deze “funds or other assets”. Om aan deze zeer ruime omschrijving gevolg te kunnen geven, is gekozen voor aansluiting bij het begrip “goederen” van artikel 1 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba. Volgens dat artikel bestaan goederen uit alle zaken en alle vermogensrechten. Onder “zaken” wordt ingevolge artikel 2 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba verstaan de voor menselijke beheersing vatbare stoffelijke objecten. Ingevolge artikel 3 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba

kunnen zaken onderscheiden worden in onroerende en roerende zaken. Vermogensrechten worden in artikel 6 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba beschreven als de rechten die, hetzij afzonderlijk, hetzij tezamen met een ander recht, overdraagbaar zijn, of ertoe strekken de rechthebbende stoffelijk voordeel te verschaffen, ofwel verkregen zijn in ruil voor verstrekt of in het vooruitzicht gesteld stoffelijk voordeel. Aldus wordt voldaan aan de voorwaarden van “stoffelijk of niet stoffelijk en roerend of onroerend” uit de definitie van “funds or other assets” van de FATF Methodologie 2004. Voorbeelden van goederen binnen de context van het onderhavige ontwerp zijn rekeningen waarop een saldo in geld of andere geldswaarden kan worden aangehouden, registergoederen, voertuigen, juwelen en dergelijke. De regering verwacht overigens dat eventuele fondsen en vermogensbestanddelen in de zin van Speciale Aanbeveling III, in Aruba vooral aanwezig zullen zijn in de vorm van bij de banken aangehouden rekeningen. De woorden “hoe dan ook verkregen” zijn opgenomen om aan te geven dat zowel goederen die onder algemene titel, als die welke onder bijzondere titel verkregen zijn, onder de werking van het onderhavige landsbesluit vallen. De woorden “alle bescheiden en gegevensdragers, in welke vorm of hoedanigheid dan ook, waaruit de gehele dan wel gedeelde eigendom of gerechtigdheid blijkt ten aanzien van een goed” zien ten eerste toe op alle geschriften of andere instrumenten waaruit het bestaan van een goed – in het bijzonder van een vermogensrecht – blijkt. Daartoe behoren dus ook elektronisch of digitaal vastgelegde bewijzen van rechten tot goederen. Als voorbeelden kunnen worden genoemd effecten, cheques, traveller’s cheques, bank- en postwissels, kredietbrieven, garantiebrieven, obligaties, aandeelbewijzen en andere financiële instrumenten. De woorden “voortbrengselen onderscheidenlijk waardevermeerderingen van een goed” hebben betrekking op rente, dividend of ander inkomen dan wel waardevermeerdering die door de goederen gegenereerd wordt. Ook deze behoren immers onder de bevrozing te vallen.

Het begrip “dienstverlener” heeft betrekking op een ieder die beroeps- of bedrijfsmatig een werkzaamheid met betrekking tot een fonds of een ander vermogensbestanddeel verleent of kan verlenen. In feite ziet het toe op elke persoon of instelling die betrokken is bij het beheer en beschikking van de fondsen en vermogensbestanddelen van de aangewezen personen, of wiens medewerking vereist is voor de overmaking, omzetting, verplaatsing of terbeschikkingstelling van een fonds of vermogensbestanddeel. Voorbeelden zijn banken, geldtransactiebedrijven, notarissen, advocaten, accountants, belastingadviseurs, juweliers, autohandelaren.

Het tweede lid bepaalt dat ten aanzien van de dienstverleners die onder wettelijk toezicht van de Bank staan, en van de Volkskredietbank, de Bank zorg draagt voor de uitvoering door deze dienstverleners van de jegens hen geldende verplichtingen van dit landsbesluit. Hiertoe neemt de Bank zo nodig de in dit landsbesluit voorziene maatregelen. Tot deze maatregelen behoren die welke vermeld worden in de artikelen 3, tweede lid, 4, vierde en vijfde lid, en 6 van het onderhavige landsbesluit. Ten aanzien van de overige dienstverleners rust de in de eerste volzin omschreven zorgplicht op het Meldpunt. De onder wettelijk toezicht van de Bank staande dienstverleners zijn overigens de kredietinstellingen, verzekeringsmaatschappijen, geldtransactiebedrijven en trustkantoren. De Volkskredietbank wordt separaat vermeld als een dienstverlener waarvoor de Bank verantwoordelijkheid in de zin van het onderhavige landsbesluit draagt, aangezien deze financiële instelling niet krachtens een door de Bank verleende vergunning of registratie werkzaam is, maar krachtens een landsverordening, namelijk de Landsverordening Volkskredietbank (AB 1993 no. GT 15). Vanwege de bancaire aard van de werkzaamheden van de Volkskredietbank acht de regering het wenselijk dat deze instelling voor de toepassing van het onderhavige landsbesluit onder de verantwoordelijkheid van de Bank valt.

Het onderscheid zelf hangt samen met de beslissing van de regering om het toezicht op de naleving van de wet- en regelgeving tegen witwassen en terrorismefinanciering voor wat betreft de financiële instellingen onder brengen bij de Bank, en het toezicht op de niet-financiële instellingen bij het Meldpunt te laten. In verband hiermee kan ook worden verwezen naar de op 5 maart 2010 in werking getreden Landsverordening houdende wijziging van het Wetboek van Strafrecht van Aruba (AB 1991 no. GT50) en de Landsverordening meldplicht ongebruikelijke transacties (AB 1995 no. 85) (herziening strafbaarstelling terrorismefinanciering; uitbreiding kring toezichthouders MOT; opgenomen in AB 2010 no. 6). Ook kan worden verwezen naar artikel 16 van de Sanctieverordening 2006 dat een soortgelijke systematiek hanteert met betrekking tot het toezicht op de naleving van die landsverordening.

Ad artikel 2

Ter uitvoering van VN-resolutie 1373 (2001) en Speciale Aanbeveling III belast artikel 2 de Minister met de vaststelling van een lijst van de navolgende natuurlijke personen, rechtspersonen en entiteiten (vide het eerste en tweede lid):

- a. natuurlijke personen die betrokken zijn bij het plegen van één of meer terroristische misdrijven of bij misdrijven ter voorbereiding of vergemakkelijking van één of meer terroristische misdrijven;
- b. rechtspersonen en andere entiteiten die middellijk of onmiddellijk behoren aan of beheerst worden door personen als bedoeld in onderdeel a;
- c. natuurlijke personen, rechtspersonen en andere entiteiten die optreden namens of in opdracht van de personen, rechtspersonen en andere entiteiten, bedoeld in de onderdelen a en b.

Duidelijkheidshalve zij ten aanzien van onderdeel a opgemerkt dat dit mede betrekking heeft op natuurlijke personen die gepoogd hebben om

één of meer terroristische misdrijven of misdrijven ter voorbereiding of vergemakkelijking van één of meer terroristische misdrijven te plegen. Met het oog hierop is het woord “betrokken” opgenomen in dit onderdeel.

Ter benadrukking van het feit dat het hier gaat om een afzonderlijke lijst die geldt krachtens VN-resolutie 1267 (1999) geldende geconsolideerde lijst (die krachtens artikel 4 rechtstreekse toepassing heeft in Aruba), worden in de aanhef van het eerste lid de woorden “Onverminderd de resolutie van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties nummer 1267 (1999) en de daaruit voortvloeiende verplichtingen voor Aruba” gebruikt.

Het tweede lid belast de Minister met het beheer van de lijst, bedoeld in het eerste lid. Onder beheer moet worden verstaan de bijhouding van die lijst. Dat de Minister in het onderhavige landsbesluit met deze taak wordt belast, hangt samen met de ingrijpende aard van de bevrozingsmaatregel en de verantwoordelijkheid die daarvoor gedragen moet worden. Op grond van het tweede lid kan de Minister de Bank echter machtigen om de lijst namens hem bij te houden overeenkomstig de voorschriften van dit landsbesluit. Deze machtigingsmogelijkheid, die vrijwel zeker toegepast zal worden, is opgenomen uit het oogpunt van efficiency. Zo is het de verwachting dat de eigen lijst in enkele gevallen (bijvoorbeeld naar aanleiding van nieuwe terroristische aanslagen) snel gewijzigd moet worden. Door de Bank – die reeds een belangrijke rol is toegekend bij de uitvoering van de Sanctieverordening 2006 - de afgeleide bevoegdheid tot wijziging van de eigen lijst te verlenen, kan adequaat worden ingespeeld op een dergelijke situatie.

De lijst kan zowel ingezetenen als niet-ingezetenen betreffen. Met het oog op artikel 4 van de Sanctieverordening 2006, dat op straffe van onverbindendheid voorschrijft dat de identiteit van de afzonderlijke natuurlijke- en rechtspersonen, groepen of entiteiten nauwkeurig om- of beschreven dient te zijn ingeval van een inbreuk op het grondwettelijke recht op het ongestoorde genot van eigendom, vermeld het tweede lid de

gegevens over de identiteit (met inbegrip van aliassen), woonplaats dan wel de vestigingsplaats, alsmede andere relevante gegevens, voor zover deze voor handen zijn. Opgemerkt zij hierbij dat de systematiek van de geconsolideerde lijst in grote lijnen gevolgd zal worden.

Ad artikel 3

Het eerste lid belast de Bank met de bekendmaking op tijdige en digitale wijze van de bevroezingslijsten en van alle wijzigingen op deze lijsten. De bevroezingslijsten zullen vanwege hun verwachte grote omvang en het inmiddels gangbare gebruik van internet door de dienstverleners, op de website www.cbaruba.org van de Bank geplaatst worden. Deze website is voor een ieder toegankelijk.

Het tweede lid bouwt voort op het eerste en legt een zorgplicht op de Bank onderscheidenlijk het Meldpunt om voorlichting en zo nodig in individuele gevallen bijstand te verschaffen aan de dienstverleners over de raadpleging van de bevroezingslijsten en de uit hoofde daarvan door deze dienstverleners verder te nemen maatregelen ter verzekering van de bevroezing van de fondsen en vermogensbestanddelen van de aangewezen personen en overige personen. Zodoende kan immers op efficiënte en doeltreffende wijze uitvoering worden gegeven aan de met het onderhavige sanctiebesluit beoogde bevroezingsmaatregelen.

Ter verzekering van de toepassing van de bevroezingsmaatregelen ten aanzien van eventueel in Aruba aanwezige fondsen of andere vermogensbestanddelen, legt het derde lid een zorgplicht op de dienstverleners om steeds op de hoogte te zijn van de bevroezingslijsten en van alle wijzigingen van deze lijsten.

Ad artikel 4

Artikel 4 regelt de daadwerkelijke bevrozing van de fondsen en andere vermogensbestanddelen van natuurlijke en rechtspersonen, en entiteiten waarvan bij of krachtens de bovengenoemde VN-resoluties is komen vast te staan dat zij zich inlaten met terroristische activiteiten of terrorismefinanciering. Deze VN-resoluties schrijven daarbij de bevrozing voor van alle fondsen en andere vermogensbestanddelen die direct of indirect toebehoren aan de daarin bedoelde personen en organisaties. In het eerste lid wordt gesproken van fondsen en andere vermogensbestanddelen die direct of indirect toebehoren aan een aangewezen persoon, of waartoe een aangewezen persoon anderszins gerechtigd is. Onder “toebehoren” dient in dit kader te worden verstaan zowel eigendom als bezit in de zin van het civiele recht (vide daartoe de artikel 107, eerste lid van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba en artikel 1, eerste lid van Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba). Bij “anderszins gerechtigd zijn” dient met name te worden gedacht aan overdraagbare rechten ten aanzien van die fondsen en vermogensbestanddelen, zoals de beperkte zakelijke rechten, bedoeld in Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba.

Het tweede lid regelt twee bijzondere gevallen van bevrozing van fondsen of andere vermogensbestanddelen. Het eerste geval betreft fondsen of andere vermogensbestanddelen die direct of indirect en geheel of in gemeenschap met anderen, toebehoren aan of beheerd worden door aangewezen personen, personen die verdacht worden van één of meer terroristische misdrijven dan wel daarvoor veroordeeld zijn, personen of organisaties die terrorisme financieren, of terroristische organisaties. Onder “onder gemeenschap met anderen” moet worden verstaan een gemeenschap in de zin van artikel 166 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba (waarbij één of meer goederen toebehoren aan twee of meer deelgenoten gezamenlijk) tussen aangewezen personen, personen die verdacht worden van één of meer terroristische misdrijven dan wel daarvoor veroordeeld zijn, personen of organisaties die terrorisme

financieren, of terroristische organisaties enerzijds en één of meer derden anderzijds. Ten aanzien van “personen die verdacht worden van één of meer terroristische misdrijven dan wel daarvoor veroordeeld zijn, personen of organisaties die terrorisme financieren, of terroristische organisaties” zij opgemerkt dat deze opgenomen zijn met het oog op de nadrukkelijke wens van de FATF (opgenomen in zowel de Methodologie 2004 als in de zogenaamde Interpretative Note bij Speciale Aanbeveling III) om ter verwezenlijking van een effectief bevroezingssysteem, de bevroering van fondsen en vermogensbestanddelen niet te beperken tot de krachtens de VN-resoluties 1267 (1999) en 1373 (2001) aangewezen personen, maar die ook te laten gelden voor de fondsen en vermogensbestanddelen van andere terroristen, personen of organisaties die terrorisme financieren, en terroristische organisaties. Evenals bij de aangewezen personen, hoeft daarbij geen sprake te zijn van een veroordeling om als terrorist, financier van terrorisme of terroristische organisatie te worden beschouwd. Zodoende wordt uiteindelijk een optimale benutting van het bevroeringsinstrument bewerkstelligd.

Het andere geval betreft fondsen en andere vermogensbestanddelen die afkomstig zijn van of voortgebracht worden door fondsen of andere vermogensbestanddelen die behoren aan of beheerd worden door aangewezen personen, personen die verdacht worden van één of meer terroristische misdrijven dan wel daarvoor veroordeeld zijn, personen of organisaties die terrorisme financieren, of terroristische organisaties. Het heeft in feite betrekking op de economische voordelen die voortgebracht worden door de bevroren fondsen of andere vermogensbestanddelen. Daartoe behoren interesten, dividenden en andere inkomsten of waarden die voortkomen uit of gegenereerd worden door de (oorspronkelijk) bevroren fondsen of vermogensbestanddelen.

Als uitvloeisel van de bevroering, bedoeld in het eerste lid, verplicht het derde lid de dienstverleners ertoe om geen diensten te verlenen en geen handelingen te verlenen die ertoe leiden of redelijkerwijs

ertoe kunnen leiden dat een aangewezen persoon op enigerlei wijze de beschikking krijgt over de krachtens het eerste en tweede lid bevroren fondsen of andere vermogensbestanddelen. Daarbij gaat het niet alleen om diensten in de zin van artikel 1 van het onderhavige landsbesluit maar tevens om elke feitelijke handeling die ertoe leidt dat een fonds of vermogensbestanddeel in de macht van een aangewezen persoon wordt gebracht. Voor de goede orde zij opgemerkt dat de overtreding van dit gebod strafbaar is gesteld op grond van artikel 17 van de Sanctieverordening 2006.

Voor zover dienstverleners op het tijdstip van opname van een persoon of entiteit op één van de bevroeringslijsten, fondsen of vermogensbestanddelen van deze persoon of entiteit onder zich hebben (bijvoorbeeld op grond van een bewaringsovereenkomst), dienen zij onverwijld zodanige maatregelen te treffen, waardoor deze fondsen en vermogensbestanddelen niet in strijd met de bevroering overgemaakt, omgezet, verplaatst of ter beschikking gesteld kunnen worden aan de aangewezen persoon. Een voorbeeld van een dergelijke maatregel is een mededeling binnen een bank aan het baliepersoneel dat transacties met betrekking tot een (bevroren) rekening van een aangewezen persoon niet meer uitgevoerd mogen worden. Hierin wordt voorzien door het vierde lid.

Het vijfde lid regelt de gevolgen van een wijziging van een bevroeringslijst door middel van toevoeging of een verwijdering van een aangewezen persoon. Een toevoeging leidt immers tot bevroering van de fondsen en vermogensbestanddelen van de toegevoegde persoon of organisatie. Opdat verzekerd zij dat deze bevroering ook daadwerkelijk plaatsvindt, draagt het vierde lid de Bank op om van de toevoeging onverwijld mededeling te doen aan de betrokken dienstverleners en erop toe te zien dat de bevroering daadwerkelijk plaatsvindt. Deze mededeling staat los van de algemene publicatieplicht, bedoeld in het eerste lid. Hetzelfde geldt mutatis mutandis ten aanzien van de verwijdering van een aangewezen persoon of een overige persoon van een bevroeringslijst. Een

dergelijke verwijdering heeft het tegenovergestelde effect als de toevoeging, namelijk dat de bevriezing van de fondsen en vermogensbestanddelen opgeheven wordt. Overigens behoort de aanwezigheid van een dergelijke “de-listing”-voorziening ook tot de essentiële criteria waarop de naleving van Speciale Aanbeveling III door de FATF beoordeeld wordt.

Ad artikel 5

Het onderhavige artikel legt op de dienstverleners de verplichting om zodanige voorzieningen te treffen waardoor zij op de hoogte kunnen zijn van de bevroezingslijsten, bedoeld in artikel 2. Te denken valt hierbij aan adequate computerinfrastructuur met de bijbehorende programma's om deze lijsten – die door de Bank op haar website zullen worden geplaatst en bijgehouden – automatisch te kunnen volgen met het oog op mogelijke overeenkomsten. Daarbij moet ook rekening worden gehouden met het feit dat deze lijsten voortdurend – meestal in tijdsbestek van enkele maanden – aanpassingen zullen ondergaan. Van deze wijzigingen dienen de dienstverleners steeds voortdurend op de hoogte te zijn.

Ad artikel 6

Ter verzekering van een adequate toepassing van de in het onderhavige landsbesluit neergelegde bevroezingsmaatregelen, verleent dit artikel de Bank respectievelijk het Meldpunt de bevoegdheid om aanwijzingen te geven aan een individuele dienstverlener. De dienstverlener wie het aangaat volgt een aanwijzing onverwijld op. Niet-naleving van een aanwijzing kan leiden tot strafrechtelijke vervolging op grond van artikel 17 van de Sanctieverordening 2006.

Ad artikel 7

Een bevroeringsmaatregel kan ook een registergoed betreffen, aangezien deze ook een vermogensbestanddeel in de zin van het onderhavige landsbesluit kan zijn. Een registergoed wordt in artikel 10 van Boek 3 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba omschreven als een goed voor welker overdracht of vestiging inschrijving in de daartoe bestemde openbare registers noodzakelijk is. Het gaat daarbij in wezen om onroerende zaken, vliegtuigen en schepen, en de beperkte rechten die op deze zaken gevestigd kunnen worden. Aangezien een bevroering van een dergelijk vermogensbestanddeel ertoe leidt dat de rechthebbende niet langer erover kan beschikken, is het wenselijk dat hiervan aantekening wordt gedaan in de openbare registers. Zodoende wordt voor een ieder duidelijk gemaakt dat deze registergoederen bevroren zijn. Dit geldt in het bijzonder voor de dienstverleners die uit hoofde van hun functie betrokken zijn bij het rechtsverkeer van registergoederen (met name notarissen) en die daarvoor aangewezen zijn op de openbare registers.

In verband met het bovenstaande legt het eerste lid van dit artikel een zorgplicht op de desbetreffende houders van de openbare registers - voor onroerende zaken en de daarop te vestigen beperkte rechten is dat de hypotheekbewaarder, terwijl dat voor luchtvaartuigen en schepen dat de houders van het scheepsregister respectievelijk het luchtvaartuigenregister zijn - om aantekening te doen van de bevroering in het openbare register in kwestie. De zorgplicht houdt in dat de houders van het openbare register zelf dienen na te gaan of een registergoed bevroren is als gevolg van vermelding van de rechthebbende op één van de bevroeringslijsten. De aangewezen weg hiervoor is de raadpleging van deze lijsten.

Met het oog op mogelijke wijzigingen van de bevroeringslijsten verklaart het tweede lid artikel 4, vijfde lid, van overeenkomstige toepassing op in de openbare registers opgenomen vermeldingen van bevroering.

Ad artikelen 8 en 9

De artikelen 8 en 9 borduren voort op het in artikel 4 opgenomen bevroeringsgebod en verplicht elke dienstverlener, die door een aangewezen persoon als een wederpartij of anderszins is benaderd met het verzoek om de verlening van een dienst ten aanzien van een bevroren goed, hiervan melding te doen aan het Meldpunt. De hierdoor verkregen informatie zal vervolgens door het Meldpunt onderzocht en, indien het onderzoeksresultaat daartoe aanleiding geeft, doorgezonden kunnen worden naar het openbaar ministerie overeenkomstig artikel 6 in samenhang met artikel 3, eerste lid, onderdelen a en b van de Landsverordening meldplicht ongebruikelijke transacties. Artikel 6 van die landsverordening regelt de zogenaamde doormeldingsplicht van het Meldpunt, terwijl de onderdelen a en b van artikel 3, eerste lid, van dezelfde landsverordening betrekking hebben op de kerntaak van het Meldpunt, namelijk het ontvangen, analyseren en zo nodig doormelden van ongebruikelijke transacties. Op deze wijze kan het Meldpunt verder uitvoering geven aan zijn in artikel 3, eerste lid, van de Landsverordening meldplicht ongebruikelijke transacties opgenomen doelstelling, namelijk het voorkomen en opsporen van witwassen en terrorismefinanciering. Overigens acht de regering het wenselijk dat bij onder toezicht van de Bank gestelde dienstverleners (derhalve kredietinstellingen, levensverzekeringsbedrijven, geldtransactiebedrijven en trustkantoren) ook de Bank op de hoogte wordt gesteld van de verzochte dienstverlening. Artikel 8, eerste lid, voorziet ook hierin. Met de daarmee samenhangende gegevens kan rekening worden gehouden bij de uitoefening van het toezicht als bedoeld in artikelen 15 juncto 16, eerste lid, van de Sanctieverordening 2006, of bij de toepassing van de diverse wettelijke toezichtregelingen jegens deze instellingen.

Het tweede lid van artikel 9 bevat de gegevens die bij een melding als bedoeld in het eerste lid van hetzelfde artikel moeten worden overgelegd en behoeft geen nadere toelichting.

Ad artikel 10

Dit artikel betreft de aanvulling van de lijst, bedoeld in artikel 4, eerste lid, als gevolg van een verzoek van een staat om fondsen en vermogensbestanddelen te bevriezen van een reeds door die staat aangewezen persoon of entiteit die niet op de lijst voorkomt. Hieraan zal de Minister ingevolge het onderhavige artikel voldoen door middel van onverwijldde aanvulling van de lijst, bedoeld in artikel 4, eerste lid, hetgeen weer zal leiden tot de verzochte bevrozing. Daaraan voorafgaand zal de Minister wel eerst moeten toetsen, of redelijkerwijs kan worden aangenomen dat opname van de desbetreffende natuurlijke persoon, rechtspersoon of andere entiteit betrokken op de lijst, bedoeld in artikel 4, eerste lid, wenselijk is. Met het oog hierop schrijft het onderhavige artikel voor dat de minister hierover voorafgaand overleg voert met de procureur-generaal. Duidelijkheidshalve zij opgemerkt dat het onderhavige artikel samenhangt met het Essentiële Criterium nr. III.3 van de FATF Methodologie 2004. Dit criterium geeft aan dat landen over effectieve wetten en procedures dienen te beschikken om door andere landen getroffen bevrozingsmaatregelen te kunnen beoordelen en, indien noodzakelijk, over te nemen. Dergelijke procedures dienen zodanig te zijn dat snel en in overeenstemming met de toepasselijke legale beginselen van het land kan worden beoordeeld, of er redelijke gronden bestaan om met een bevrozingsmaatregel aan te vangen en diensgevolge over te gaan tot onverwijldde bevrozing van fondsen of andere vermogensbestanddelen. Het zij in dit verband nadrukkelijk opgemerkt dat bevrozing in de zin van Speciale Aanbeveling III en het onderhavige ontwerp geen strafrechtelijke maatregel is, maar een op zichzelf staande bijzondere maatregel die als

doel heeft te voorkomen dat terroristen, terroristische organisaties, alsook degenen die terrorisme of terroristische organisaties financieren, de beschikking behouden over hun fondsen of andere vermogensbestanddelen. Enerzijds wordt hiermee voorkomen dat deze fondsen of andere vermogensbestanddelen aangewend worden voor de financiering van terroristische daden of terroristische organisaties, terwijl anderzijds deze fondsen of andere vermogensbestanddelen vooruitlopend op een eventueel strafrechtelijk onderzoek reeds worden geïmmobiliseerd.

Ad artikel 11

Het onderhavige artikel regelt het geval waarbij fondsen of andere vermogensbestanddelen bevroren worden van personen of organisaties die een zelfde of een soortgelijke naam hebben als de personen of organisaties waarvan de bevriezing van fondsen of andere vermogensbestanddelen is verzocht. Het artikel voorziet in een notificatieprocedure die op een snelle wijze moet leiden tot opheffing in een dergelijk geval van de bevriezing. Voor de goede orde zij hierbij opgemerkt dat dit niet betekent dat de vermelding op de bevriezingslijst verwijderd wordt; deze zal in aangepaste vorm gehandhaafd blijven om de bevriezing van de fondsen of andere vermogensbestanddelen van de werkelijk beoogde persoon of entiteit te laten voortduren. Overigens kan een persoon of organisatie die in zijn onderscheidenlijk haar belang is getroffen door plaatsing op deze lijst, hiertegen bezwaar maken en beroep instellen als bedoeld in de Landsverordening administratiefrechtelijke rechtspraak (AB 1993 no. 45).

Ad artikel 12

Resolutie 1452 (2002) van de VN Veiligheidsraad staat toe dat door een bevriezingsmaatregel getroffen persoon of entiteit toegang tot ("access to") de bevroren fondsen of andere vermogensbestanddelen krijgt

voor het dekken van bepaalde noodzakelijke kosten. Deze worden omschreven in Resolutie 1452 (2002) en zijn terug te vinden in de onderdelen a tot en met e van het eerste lid van het onderhavige artikel. Het tweede lid bevat, wederom in overeenstemming met de bepalingen van Resolutie 1452 (2002), procedurevoorschriften voor de toegang tot de bevroren fondsen of andere vermogensbestanddelen.

Ad artikel 13

De met het onderhavige artikel te bewerkstelligen wijzigingen van de artikelen 5 en 6 van het Landsbesluit registerreglement meldpunt ongebruikelijke transacties (AB 1990 no. 50) houden verband met de artikelen 8 en 9 van het onderhavige landsbesluit. Zij stellen het Meldpunt in staat om de krachtens de laatstgenoemde artikelen ontvangen gegevens en inlichtingen op te nemen in het register van het Meldpunt en daarna vanuit dit register te verstrekken aan de administratieve of politieke instanties die een met het Meldpunt vergelijkbare taak hebben. In verband hiermee kan ook worden verwezen naar artikel 7, eerste lid, van het Landsbesluit registerreglement meldpunt ongebruikelijke transacties, volgens hetwelk gegevens uit het register slechts worden verstrekt, indien dit noodzakelijk is ter uitvoering van onder meer artikel 6 van de Landsverordening meldplicht ongebruikelijke transacties.

De minister van Financiën, Communicatie,
Utiliteiten en Energie,

De minister van Justitie en Onderwijs,

